

TURINYS

PRATARME • 10

I SKYRIUS

MENO KŪRINIŲ RESTAURAVIMO ESTETIKOS RAIDA

BALYS PAKŠTAS, JŪRATĖ SENVAITIENĖ

IŠ RESTAURAVIMO ISTORIJOS: NUO UŽTAPYMŲ
IKITRATEDŽIO 13

URSULA SCHADLER-SAUB

XX A. II PUSĖS ITALIJOS RESTAURAVIMO ESTETIKA 32

Cesare Brandi ir Umberto Baldini įtaka,
1950-apie 1980 • 32

„Archeologinis restauravimas“ • 33

Florencijos restauravimo mokykla • 34

Restauravimo metodai Romoje • 35

Teoria del Restauro poveikis praktiniam
restauravimui • 37

Sieninės tapybos nuėmimo laikotarpis • 39

Umberto Baldini *Teoria del Restauro* • 41

Umberto Baldini *Unità di metodologia* • 42

Ankstyvieji pritaikymo pavyzdžiai • 44

Restauravimo teorijų taikymas XX a. devintajame ir
dešimtajame dešimtmetyje • 45

TURINYS

Brancacci koplyčios sienų tapyba	• 45
Retušo metodikų vystymosi kryptys	• 48
Ankstesnių restauravimų žymės	• 50
Istorinių restauravimų konservavimas?	•
51 Autorės pastabos paraštėse	• 52
„Archeologinis restauravimas“	• 52
Trūkstančių kūrinių vietų reikšmingumo	
kategorijos nustatymas; pažeidimų restauravimas	• 53
Romos Centrinio restauravimo	
instituto retušavimo metodika	• 54
Florencijos restauravimo mokykla	• 55
Florencijos retušavimo metodika	• 55
Žodynėlis	• 56

URSULA SCHADLER-SAUB

ITALIJA IR VOKIETIJA: ITALIŠKŲJŲ RESTAURAVIMO TEORIJŲ IR RETUŠAVIMO METODŲ TAIKYMAS VOKIETIJOJE.....	77
--	----

Romos retušavimo metodo atspindžiai šeštojo ir septintojo dešimtmečių specialiojoje literatūroje vokiečių kalba	• 79
Itališkojo retušavimo metodo atspindžiai Vokietijos restauravimo praktikoje šeštame ir septintame dešimtmetyje	• 81
Aštuntojo ir devintojo dešimtmečių situacija *	86
Restauravimo tendencijos Italijoje ir Vokietijoje nuo devintojo dešimtmečio iki šių dienų	• 88
Reziumė	• 95

RŪTA KASIULYTĖ

ŠIUOLAIKINIO MENO RESTAURAVIMO ASPEKTAI	116
---	-----

TURINYS

II SKYRIUS

IŠ LIETUVOS RESTAURAVIMO
ISTORIJS

JUOZAPAS BLAŽIŪNAS

VILNIAUS BAŽNYČIŲ IR VIENUOLYNŲ PAVEIKSLŲ
RESTAURAVIMAS 1763-1918 METAIS 127

Martynas Januševičius • 130

Kanutas Ruseckas • 133

Otonas Linevičius • 135

Vincentas Slendzinskis • 137

Vladislovas Leščinskis • 138

Bronislava Kaminska • 140

Kiti XIX–XX a. pradžios
restauravimo darbai • 140

POVILAS KUODIS

VILNIAUS KATEDROS POŽEMIŲ KRIPTOS
SIENŲ TAPYBOS RESTAURAVIMAS.....151

LAIMA KRUOPAITĖ

MEDINIŲ POLICHROMUOTŲ SKULPTŪRŲ
PAŽAIDOS IR RESTAURAVIMAS.....168

Polichromuotų skulptūrų pažaidų priežastys • 170

Polichromuotų skulptūrų restauravimo
etiniai ir estetiniai sprendimai • 174

III SKYRIUS
MENO KŪRINIŲ IR
RESTAURAVIMO MEDŽIAGŲ
NAUDOJIMO ETIKA

FRANÇOISE HANSEN-BAUER

STABILUMAS KAIP TECHINIS IR ETINIS
KONSERVAVIMO REIKALAVIMAS 197

Stabilumo principas • 198

Laiko aspektas • 200

Senėjimo aspektas • 201

Standartų nustatymo būtinybė: „destrukcijos profilis“ • 202

Požiūris į medžiagų stabilumą ir konservavimo
strategiją • 204

JANINA LUKŠĖNIENĖ, RIČARDAS MAKUŠKA

POLIMERINIŲ MEDŽIAGŲ STRUKTŪRA,
KLASIFIKACIJA IR SENĖJIMAS 208

Polimerinių medžiagų ypatybės • 208 Polimerinių
medžiagų struktūra • 211 Polimerų klasifikacija pagal
kilmę ir sintezės būdą • 217

Polimerų klasifikacija pagal fizikines
mechanines savybes ir naudojimą • 218

Polimerų senėjimas ir jo prevencija • 222

JANINA LUKŠĖNIENĖ, RIČARDAS MAKUŠKA

POLIMERŲ TIRPALŲ IR DISPERSIJŲ SAVYBĖS.
PLĖVELĖS IŠ POLIMERŲ TIRPALŲ IR DISPERSIJŲ 238

Polimerų tirpalų ypatybės • 238

Polimerų tirpikliai • 241

Polimerų tirpumo parametrai • 245
Reologinės polimerų tirpalų savybės • 252
Paviršiniai reiškiniai polimerų tirpaluose ir vilgumas • 258
Polimerų dispersinės sistemos (dispersijos) • 262
Adhezija • 266
Polimerinių plėvelių (dangų) susidarymas • 271

JANINA LUKŠĖNIENĖ, RIČARDAS MAKUŠKA

SINTETINIAI POLIMERAI - DAILININKŲ IR RESTAURATORIŲ MEDŽIAGOS	276
--	-----

Poliakrilatai ir polimetakrilatai • 278
Polivinilacetatas • 297
Polivinilalkoholis • 305
Polivinilbutiralis • 307 Kiti vinilpolimerai • 308
Polietilenas • 310
Polistirenas • 313
Polietilenglikolis • 313
Epoksidinės dervos • 316
Kiti restauravimo polimerai • 320
Pastabos • 321
Literatūra • 323

JANINA LUKŠĖNIENĖ, RIČARDAS MAKUŠKA

GAMTINĖS KILMĖS RIŠIKLIAI IR PLĖVĖDARIAI DAILĖS KŪRINIŲ IR RESTAURAVIMO TECHNOLOGIJOSE.....	327
---	-----

Lipidai • 327
Trigliceridai • 328

TURINYS

Augalinis aliejus ir gyvūniniai riebalai *	328
Cheminė sandara	• 328
Cheminės savybės	• 330
Džiūstantysis ir pusiau džiūstantis aliejus	• 331
Džiūstantysis aliejus dailės kūrinių ir restauravimo technologijose	• 340
Aliejinės tapybos dažų sluoksnio savybės ir pokyčiai	• 346
Ceridai (vaškai)	• 350
Augaliniai ir gyvūniniai vaškai	• 351
Cheminė sudėtis	• 352
Mineraliniai vaškai	• 358
Angliavandeniai	• 360
Homopolisacharidai	• 366
Heteropolisacharidai. Lipai	• 371
Modifikuoti olisacharidai: celiuliozės dariniai	• 377
Baltymai	• 392
Baltymų struktūra	• 393
Baltymų savybės	• 396
Baltyminiai klįjai ir rišikliai	• 398
Gliutininiai klįjai	• 398
Kazeinas	• 405
Albuminai	• 409
Terpenai ir erpenoida	• 412
Gamtinės dervos	• 418
Literatūra	• 448
APIE AUTORIUS.....	455
SUMMARY	• 462